Upute za 1. projekt iz predmeta Napredni modeli i baze podataka

Pretraživanje teksta u relacijskim bazama podataka i napredni SQL

akademska godina 2018./2019.

1 Korištenje PostgreSQL-a i testni skup podataka

Potrebno je izraditi jednostavnu tražilicu dokumenata, koji su pohranjeni u relacijskoj bazi podataka, te omogućiti analizu postavljanih uvjeta pretrage uz primjenu znanja koja ste iz ove teme stekli na predmetu. Kao SUBP potrebno je koristiti PostgreSQL.

Prema uputama objavljenima u datoteci *Upute za instalaciju PostgreSQL.pdf* u repozitoriju *Zimski semestar* **2018./2019.** ⇒ *Upute za instalaciju PostgreSQL* instalirajte PostgreSQL SUBP.

Nakon instalacije, SQL naredbe nad PostgreSQL sustavom možete obavljati pomoću nekog od SQL editora prilagođenih za rad s PostgreSQL-om npr. PgAdmin (koji ste vjerojatno instalirali zajedno s instalacijom SUBP).

Pomoću *pgAdmina* se *s*pojite na PostgreSQL SUBP. Kreirajte novu bazu podataka (desni klik mišem na Databases – Create - Database; Name: *poŽelji*, Owner: *postgres*). Odaberite bazu s kojom želite raditi i otvorite prozor za izvođenje upita (Tools – Query Tool).

Za podešavanje formata prikaza datumskog tipa podataka na dd.mm.yyyy izvedite sljedeću naredbu:

```
SET DateStyle ='German, DMY';
```

Budući da će vam pri izradi i testiranju aplikacije trebati tekstualni podaci, možete koristiti podatke o filmovima koje smo priredili za potrebe ovog projekta.

Pomoću datoteke *movie.sql* iz repozitorija *Zimski semestar 2018./2019.* → *Projekti* → 1. *projekt* -

Pretraživanje teksta i napredni SQL možete stvoriti tablicu *movie* s 1000 zapisa o filmovima. Naredbe je samo potrebno obaviti pomoću PgAdmina.

Tablica *movie* sadrži 4 tekstualna atributa na engleskom jeziku: naslov filma, kategorije filma, sažetak i opis. Shema tablice nije dovoljna da zadovolji sve zahtjeve projekta. Slobodnu ju proširite.

2 Opis funkcionalnosti aplikacije

Potrebno je izraditi aplikaciju (desktop/web/mobilnu/...) koja će omogućiti:

- 1. Unos tekstualnog sadržaja u PostgreSQL bazu podataka proizvoljne sheme (minimalne ali prikladne za demonstraciju svih zadataka iz projekta)
- 2. Pretragu u bazi podataka pohranjenog tekstualnog sadržaja
- 3. Analizu postavljanih upita u zadanom vremenskom periodu

Izgled aplikacije je proizvoljan kao i izbor programskih tehnologija pomoću kojih ćete ju izraditi.

2.1 Unos tekstualnog sadržaja

Zbog nepostojanja cjelovite podrške za potpunu pretragu teksta za hrvatski jezik koristite tekstove na engleskom jeziku.

2.2 Pretraga tekstualnog sadržaja pohranjenog u bazi podataka

Potrebno je omogućiti dohvat dokumenata koji sadrže traženi uzorak (uzorke) u normaliziranom obliku (based on morphology&semantic) pri čemu treba dohvatiti i dokumente koji sadrže bilo koji oblik riječi iz teksta pretrage. Ova vrsta pretrage podrazumijeva normaliziranje riječi, uklanjanje stop riječi i sl. U aplikaciji je potrebno:

podržati povezivanje zadanih uzoraka pretrage logičkim operatorom

- a) AND
- b) OR
- c) prikazati SQL upit kojim su temeljem korisnikovog uvjeta pretrage dohvaćeni relevantni dokumenti
- d) prikazati informativne podatke o dohvaćenim dokumentima s podebljanim riječima temeljem kojih je dokument kvalificiran kao rezultat te rang dokumenta. Primijetite da su na donjoj slici riječi Legend Tarzan i Lord podebljane. Proučite kako rade funkcije za rangiranje dokumenata implementirane u PostgreSQL-u (preporučujemo sadržaj na http://shisaa.jp/postset/postgresql-full-text-search-part-3.html) te u aplikaciji upotrijebite funkciju za rangiranje koju smatrate prikladnom s parametrima koje smatrate prikladnima.
- e) podržati traženje fraza (znakovni niz naveden unutar navodnika) i "jednostavnih" riječi kombiniranih logičkim operatorima AND i OR. Donja slika prikazuje jedan od načina kako se može pronaći zapise koji sadrže bilo jednu od fraza "Legend of Tarzan" ili "Lord of" ili riječ Dance
- f) pri unosu uvjeta pretrage implementirati tzv. autocomplete tj. nuditi korisniku npr. do 5 smislenih dovršetaka uvjeta pretrage. Osmislite vlastiti algoritam kojim ćete to podržati. Pri implementaciji ove funkcionalnosti možete smatrati da korisniku treba nuditi dovršetke obzirom na riječi/nizove riječi upotrijebljene u atributu movie.summary. Iako je ovu funkcionalnost moguće implementirati na mnogo načina radi jednostavnosti odlučite se za jedan od sljedeća dva:
- Lurd of the reings lurd of the rings lurd of the rings lurd of the reings gandalf lurd of ten reings the reings trump lurd of ten reings trump lurd of ten rings lurd of the rings lord of the rings lurd of the rings lurd of the rings lurd of the rings giff lurd of the reings signal lurd of the reings signal lurd of the reings signal lurd of the reings signal
- implementacija tzv. search tree (vidi https://www.postgresql.org/docs/9.6/static/ltree.html).
- korištenje neke od fuzzy text search mogućnosti PostgreSQL-a (vidi npr. https://www.sitepoint.com/awesome-autocomplete-trigram-search-in-rails-and-postgresql/)

Modelirajte bazu podataka tako da, koliko god možete, ubrzate pretragu - npr. dodatna pohrana normaliziranog teksta, kreiranje specijalnih indeksa (koliko god i koji god mogu ubrzati pretragu). Za realizaciju pretrage i *autocompleate-a* odaberite operatore odnosno funkcije PostgreSQL-a koje smatrate najprikladnijima. Izbor morate biti u stanju argumentirati.

3. Analiza postavljanih upita u zadanom vremenskom periodu

Da bi analiza bila moguća potrebno je bilježiti upite koje korisnici postavljaju. To treba uzeti u obzir pri dizajniranju baze podataka i izradi aplikacije. Procijenite što bi sve o postavljanim upitima bilo dobro bilježiti.

Potrebno je omogućiti korisniku:

- 1. zadavanje vremenskog perioda u kojem treba provesti analizu u obliku: datumOd datum do (npr. 10.10.2016 -13.10.2016)
- 2. Odabir granulacije analize:
 - a. dan ili
 - b. sat

Korištenjem naprednih mogućnosti SQL-a (pivotiranje) izraditi izvještaj s pregledom broja postavljanja konkretnog upita za zadani period (npr. 10.10.2016 -13.10.2016) po danima ili po satima ovisno o tome što je korisnik odabrao.

Po danima:

	querystring character(200)	d10102016 integer	d11102016 integer	d12102016 integer	d13102016 integer	
1	'Dance' & 'Legend of Tarzan' & 'Lord'	4	3	2		
2	'Lord' & 'Dance'	3	2	2		

ili po satima:

	querystring character(200)					s09_10 integer			
1	'Dance' & 'Legend of Tarzan' & 'Lord'				1	3	3	1	
2	'Lord' & 'Dance'					3	3	1	

Pomoć: Da biste mogli koristiti funkcije za Full Text Search i Fuzzy Text Serach morate uključiti module **fuzzystrmatch** i **pg_trgm**, odnosno **tablefunc** za korištenje funkcija za pivotiranje. Ako ćete pri implementaciji *autocomplete*a koristiti stabla pretrage i Itree tip podatka morate uključiti modul **Itree**. Module je potrebno uključiti u svakoj bazi podataka u kojoj ih namjeravate koristiti. "Registriraju" se izvođenjem sljedećih naredbi:

CREATE EXTENSION fuzzystrmatch; -- (soundex, levenshtein, metaphone)
CREATE EXTENSION pg_trgm; -- (similarity , show_Trgm,..., %, <->)

CREATE EXTENSION tablefunc; -- (crosstab)
CREATE EXTENSION ltree; -- (ltree)

Za prikazivanje sažetih informacija o dohvaćenim dokumentima s podebljanim ključnim riječima možete koristiti funkciju ts_headline.

Razmatrat će se i polovična rješenja.

Studente se kod prezentiranja projekta može pitati da:

- objasne segment vlastitog rješenja
- objasne neki koncept iz područje pretrage teksta ili pivotiranja (npr. kako radi operator/funkcija koju su upotrijebili za neku od vrsta pretrage)
- objasne zbog čega su primijenili konkretni operator/funkciju, a ne neki drugi
- pokrenu tj. demonstriraju rješenje (i npr. izvedu upit)
- itd.

Rješenje projekta koje sadrži

- izvorni programski kôd
- readme.txt datoteku koja sadrži shemu korištene baze podataka zajedno sa svim kreiranim indeksima treba postaviti u vlastiti direktorij pomoću Moodle-a.

Rok za dostavu rješenja: nedjelja 21.10.2018 do 23:59.

Prezentacija projekata: u **ponedjeljak 22.10.2018 u D259** prema rasporedu kojeg možete vidjeti u vašem osobnom kalendaru